

Eveniment la Palatul Cantacuzino

În 26 octombrie 2017, în Aula Palatului Cantacuzino s-a desfășurat un eveniment de marcă dedicat patronului spiritual al instituției. Manifestarea organizată de Muzeul Național Enescu în parteneriat cu Institutul Cultural Român (inclusă în programul *Luna Enescu la ICR*) a cuprins două secțiuni: lansarea volumului *George Enescu - Muzicianul de geniu în imagini*, elaborat de regretatul muzicolog Viorel Cosma (prezentat de prof. univ.dr. Mihai Cosma) și un recital instrumental susținut de violonistul Gabriel Croitoru, violoncelistul Marin Cazacu și pianistul Iulian Ochescu - cu lucrări de Enescu și ale unor contemporani ai săi.

În calitate de amfitrioană a evenimentului, directoarea Muzeului Enescu, muzicologul Cristina Andrei a evocat cu multă sensibilitate și grație figura legendară a

Gabriel Croitoru, Iulian Ochescu, Marin Cazacu

muzicologului Viorel Cosma, subliniind rolul esențial al acestuia în cadrul cercetării personalității și a creației enesciene și în formarea multor generații de muzicologi. În continuare, a luat cuvântul prof. univ. dr. Mihai Cosma, care a prezentat volumul *George Enescu - Muzicianul de geniu în imagini* (vol.2), care face referire la perioada maturității artistice și la ultimii ani de viață petrecuți de Enescu departe de țară. Cartea aduce numeroase informații noi și pertinente, dar și imagini inedite provenind din arhivele Muzeului Național Enescu, ale Teatrului Național din București, ale Muzeului Național de Istorie și fotografii din arhiva personală a autorului. Muzicologul Mihai Cosma a subliniat contribuția maestrului Viorel Cosma în cadrul acestui ultim volum al domniei sale, care completează datele acumulate în cercetările anterioare. "Dacă ar fi să ne uităm la grafică și la numărul foarte mare de imagini sigur că este un album, dar este un album care se auto-povestește, care te îndrumă, care îți

ghidează pașii și te călăuzește prin cariera lui George Enescu aproape mai bine decât dacă ar fi fost o carte de text scris, muzicologic, pur și simplu. E o foarte nimerită combinație între imagine și textul explicativ care însoțește aceste imagini".

În alocuțiunea sa, președintele ICR, doamna Liliana Țuroiu a menționat preocupările instituției pentru promovarea contribuției inestimabile a lui Enescu în cadrul patrimoniului mondial, făcând referire la manifestările incluse în *Luna Enescu la ICR* (în capitale europene, la Sinaia în septembrie 2017 și la evenimentul de la Muzeul Enescu). Așa cum era firesc, a luat cuvântul și o reprezentantă a familiei autorului cărții, Roxana Cosma, fiica muzicologului Viorel Cosma. Aceasta a evocat momente din viața și activitatea tatălui ei și i-a îndemnat pe cei prezenți să contribuie la promovarea moștenirii culturale impresionante lăsate de acesta.

A urmat recitalul instrumental de înaltă ținută artistică. În deschiderea programului, pianistul Iulian Ochescu a prezentat *Bourée* din *Suita op. 10 în Re major* de George Enescu; interpretul s-a preocupat de reliefarea pregnanței ritmice, a optimismului și bravurii pe care piesa le întruchipează. Pe parcursul recitalului, pianistul s-a achitat onorabil în postura de acompaniator și ca membru al formației de trio. În *Serenada română* pentru violoncel și pian de Constantin Dimitrescu, Marin Cazacu a evocat cu multă sensibilitate și dăruire un evantai emoționant de imagini muzicale și de stări sufletești. A urmat *Balada* pentru vioară și pian de George Enescu, lucrare de mare vibrație afectivă, căreia Gabriel Croitoru îi descoperă mereu noi valențe expresive. În *Cântec vechi* de Paul Constantinescu, am admirat capacitatea excepțională a violoncelistului Marin Cazacu de a evoca nobile sentimente și frumusețea limbajului compozitorului. În cele *Șase dansuri românești* de Béla Bartók, Gabriel Croitoru a întruchipat imagini de o rară frumusețe, pline de poezie, de energie, de patos și strălucire.

Programul muzical s-a încheiat cu o superbă creație enesciană: *Sérénade lointaine* pentru vioară, violoncel și pian, în care publicul a fost fascinat de muzica evocatoare, plină de emoție și nostalgie, redată la cotele cele mai înalte expresive de cei trei protagoniști. La bis, Gabriel Croitoru și Marin Cazacu au interpretat *Passacaglia* de Johan Halvorsen pe o temă de Händel, lucrare pe care Enescu a prezentat-o cu succes în numeroase concerte. Interpreții au realizat un dialog plin de culoare, de inedit și impetuositate, în care au desfășurat un impresionant arsenal de efecte instrumentale. Cuvintele rostite după recital de maestrul Marin Cazacu rezumă elocvent bucuria și onoarea artiștilor de a participa în cadrul evenimentului care "în sine are o conotație și emoțională și vibrantă în același timp și, mai ales pentru noi, interpreții muzicii lui George Enescu, într-un context în care a fost lansată o carte despre George Enescu."

Carmen MANEA

Pe scena Studioului "Mihai Jora"

Duelul viorilor – ediția 2017

Aflat la cea de-a șaptea ediție, turneul *Duelul viorilor* din acest an s-a desfășurat într-un format nou, care a adus în fața publicului, alături de artiștii din anii precedenți – violoniștii Gabriel Croitoru și Liviu Prunaru și pianistul Horia Mihail -, încă două apreciate interprete: Simina Croitoru și Valentina Svyatlovskaya Prunaru. După recitalurile de succes de la Deva, Alba Iulia și Arad, muzicienii au fost întâmpinați cu entuziasm de publicul tradițional din capitală. Repertoriul acestei ediții a cuprins piese de anvergură din creația compozitorilor: Kreisler, Mendelssohn, Poldini, Saint-Saëns, Sarasate, Brahms, Wieniawski, Spohr, Beriot, Dancla. Așa-zisa confruntare a însemnat ca și în anii precedenți o demonstrație de bun gust, de

Simina Croitoru, Valentina Svyatlovskaya Prunaru, Gabriel Croitoru, Liviu Prunaru

artă instrumentală de cel mai înalt nivel și de excelență colaborare artistică. Dacă prima parte a programului a cuprins 4 microrecitaluri de vioară cu acompaniament de pian, în partea a doua, publicul a ascultat lucrări scrise pentru duo și ansamblu de 4 viori.

În deschiderea programului, Gabriel Croitoru a interpretat *On wings of song* de F. Mendelssohn, *Rondino pe o temă de Beethoven* de Fr. Kreisler și *Doll waltz* de E. Poldini, lucrări cuceritoare prin melodicitatea, originalitatea scriiturii și diversitatea imaginilor muzicale, care i-au prilejuit ocazia de a valorifica plenar atât calitățile sale de excepție cât și sonoritatea particulară a viorii Guarneri del Gesu "Catedrala", care i-a aparținut lui George Enescu. Originalitatea și creativitatea interpretărilor sale impresionează de fiecare dată; de aceea, fiecare lucrare își găsește întruchiparea unică, ideală.

În continuare, violonista Valentina Svyatlovskaya Prunaru a oferit o versiune plină de strălucire și virtuozitate a celebrei lucrări a lui Camille Saint-Saëns, *Introducere și Rondo capriccioso*. Interpreta a mai prezentat *Preludiu și Allegro* de Fr. Kreisler, lucrare elaborată în stilul muzicii baroce (inspirată de o temă de Pugnani), ce evidențiază calitățile compozitorului precum și ale interpretului.

Pe scenă s-a aflat apoi Simina Croitoru, care a oferit două lucrări contrastante din punct de vedere stilistic și expresiv: *Lieblied* de Fr. Kreisler și *Melodii lautărești* de Pablo de Sarasate. Publicul a fost fascinat de muzicalitatea și sinceritatea cu care violonista a redat miniatura de Kreisler, dar și de profunzimea, cantabilitatea și virtuozitatea fără egal pe care aceasta le-a dezvăluit în complexa lucrare a lui Sarasate. Finalul plin de virtuozitate, de culoare și strălucire a încununat prestația de excepție a talentatei violoniste.

În încheierea primei părți a programului, l-am ascultat pe Liviu Prunaru, care a inclus în programul său: *Scherzo în do minor* (din Sonata FAE) de J. Brahms și *Souvenir de Moscou*, op. 6 de H. Wieniawski, creații remarcabile prin varietatea imaginilor muzicale și modalitățile specifice de exprimare instrumentală.

Dacă în *Scherzo-ul* de Brahms violonistul a realizat contrastul dintre temele energice, pline de patos și momentele cantabile, în lucrarea de Wieniawski, acesta s-a preocupat de evocarea expresivă a fiecărui tablou muzical în parte. În demersul său artistic a fost susținut de sonoritatea viorii Stradivarius "Pachoud", construită în 1694. Am admirat de asemenea prestația pianistului Horia Mihail, "arbitrul" duelului, care i-a susținut cu profesionalism și dăruire pe cei 4 violoniști.

Partea a doua a programului a debutat cu *Duo-ul Concertant op. 67 nr. 2* de L. Spohr, într-o versiune cuceritoare realizată de violoniștii Gabriel Croitoru și Simina Croitoru. Publicul a fost impresionat de energia debordantă, de cantabilitatea generoasă și entuziasmul pe care artiștii le-au dezvăluit. A urmat *Duo concertant op. 57* de Ch. Beriot, în interpretarea Valentinei Svyatlovskaya Prunaru și a lui Liviu Prunaru, muzicieni experimentați, care au evidențiat convingător colaborarea artistică fructuoasă și nivelul înalt al artei lor instrumentale. Publicul aștepta cu emoție și nerăbdare să-i asculte pe cei doi "dueliști" tradiționali, Gabriel Croitoru și Liviu Prunaru. Aceștia au prezentat *Capriciu pentru două viori pe teme norvegiene* de J. Halvorsen, lucrare plină de bravură și virtuozitate, ce pune în valoare inspirația generoasă a compozitorului și arta violonistică a interpreților. Inspirata versiune a entuziasmat publicul care i-a aplaudat îndelung pe

cei doi maestri. Cum era de așteptat, în încheierea programului, cei 4 violoniști s-au aflat împreună pe scenă; ei au oferit superbe *Variațiuni pe o temă de Mozart - "Ah, vous dirai-je, maman"*, de Ch. Dancla. Publicul a putut admira prestația valoroasă a fiecărui violonist în parte, dar și excelența artistică a ansamblului. La cererea insistentă a publicului, violoniștii au reluat la bis finalul lucrării.

Desfășurat pe 1 octombrie, de Ziua Internațională a Muzicii, evenimentul de marcă de la Sala Radio prefigurează o stagiune de succes pe scena institutiei, în care profesionalismul, creativitatea și pasiunea constituie cheia reușitei artistice.

Carmen MANEA

Eveniment la Sala Radio

Pe 13 octombrie 2017, în studioul de concerte al Radiodifuziunii Române a fost programat un concert simfonic cu lucrări de Camille Saint-Saëns și Serghei Rahmaninov. La pupitrul Orchestrei Naționale Radio s-a aflat dirijorul Gabriel Bebeșelea, binecunoscut publicului pentru performanțele sale artistice, iar solistul serii a fost Gabriel Croitoru, cel care oferă de fiecare dată interpretări de referință ale repertoriului violonistic. În deschiderea programului a fost prezentat celebrul poem pentru orchestră *Danse macabre op. 40 în sol minor* de C. Saint-Saëns, lucrare în care compozitorul traduce în forme noi vechi frumuseți.

Versiunea realizată de ansamblul orchestral dirijat de Gabriel Bebeșelea s-a remarcat prin muzicalitate, sinceritate și sublimă elevație. Dincolo de semnificația funebră a titlului, am perceput dinamismul și energia fără egal a muzicii, aspectul ei consolator, încrederea în valorile perene ale vieții. Sub bagheta inspirată a dirijorului, orchestra a reliefat cu măiestrie noblețea melodică, pregnanța ritmică, ineditul armonicilor (în care un rol important îl ocupă tritonul și secvențele cromatice), contrastul dintre imaginile avântate și cele cu conținut liric, bogăția expresivă.

În continuare, am ascultat *Concertul nr. 3 în si minor op. 61* de C. Saint-Saëns, în care Gabriel Croitoru a evoluat în postură solistică. Pe parcursul

celor trei mișcări ale lucrării, am admirat reușita artistică incontestabilă și colaborarea fructuoasă dintre solist, dirijor și orchestră la nivelul concepției estetice și al realizării interpretative. Prima mișcare, *Allegro non troppo*, a transmis un evantai bogat de sentimente, de la elan, la patos și lirism interiorizat. Gabriel Croitoru are harul de a captiva publicul prin interpretările sale unice, pline de generozitate și creativitate. Fiecare temă ori motiv muzical repetat capătă noi valențe expresive, fascinează și emoționează. În mișcarea a doua, *Andantino quasi allegretto*, am perceput dialogul armonios dintre solist și orchestră, precum și valorificarea expresivă a tuturor elementelor limbajului muzical. Finalul *Molto moderato e maestoso - Allegro non troppo*, a încununat o prestație de excepție, asemănătoare unei feerii mișcătoare, pline de culoare și de sentimente nobile, epurate de discursuri reflexive. Acuratețe și stil elegant, rigoare și sensibilitate, creativitate și vocație umanistă sunt câteva dintre atributele interpretării concertului de Saint-Saëns. La cererea publicului, Gabriel Croitoru a cântat *Recitativ și Scherzo* de Fritz Kreisler, lucrare impresionantă prin diversitatea expresivă și bravura instrumentală. Am admirat și de această dată îngemănarea armonioasă a virtuozității cu gândirea muzicală elevată a minunatului violonist. În cazul său, viziunea artistică asupra

Gabriel Bebeșelea

foto: Ionuț Macri